“De Wekker”, november 1959, 13e jaargang, nummer 9.

Ontvangen van Rob Lampen, Rotterdam.

DE WEKKER

Maandblad van de Vereniging van Personeel in dienst bij De Rotterdamsche Droogdok Maatschappij N.V. en de Scheepsbouw Maatschappij „Nieuwe Waterweg" N.V.

„W.E.K."

Opgericht 21 april 1944 - Kon. erkend 16 mei 1951

SECRETARIAAT:
M. P. van der Borden, Kortebrantstraat 37, Rotterdam-1, Telefoon 12 86 43

REDACTIE-ADRES:
Karimunstraat 12, Rotterdam-22

INHOUD:

Tewaterlating van de Chelwood Beacon 2
Veel of weinig tewaterlatingen 4
Openbaar Kunstbezit 5
Atomen in dienst van de vrede (6) 6
Oranjekalender 1960 7
R.D.M. en Polio 8
Gepensioneerden in Odeon 9
Wij namen afscheid van baas Bras 9
Verenigingsmededelingen 10
Afscheid 11
Rode Kruis letterpuzzel 12

Kopij voor het volgend nummer dient uiterlijk op de 5e in het bezit van de redactie te zijn.

Tewaterlating van de CHELWOOD BEACON

Op zaterdagmorgen 10 oktober te 11 uur werd het grootste tankschip, tevens het schip met de grootste waterverplaatsing (ca 42.000 ton) ooit door ons gebouwd, tewatergelaten door Mevrouw L. van Ommeren-Sanders, echtgenote van de Heer Phs. van Ommeren P.Jzn., voorzitter van de raad van beheer van Phs. van Ommeren N.V. en lid van het College van Commissarissen van de R.D.M.

Onder de talrijke genodigden bevonden zich o.a. drs. H. A. Korthals, Minister van Verkeer en Waterstaat; Mr. J. J. Oyevaar, lid van de raad van beheer van Phs. van Ommeren N.V. en vertegenwoordigers van de rederij, The Medomsley Steam Shipping Comp. Ltd. te Londen, waarvoor het schip bestemd is en die een dochteronderneming is van Phs. van Ommeren N.V.

Ook deze gebeurtenis werd begunstigd door stralend nazomerweer.

Tijdens de na de tewaterlating gehouden bijeenkomst werd de naamgeefster, Mevr. Van Ommeren, door onze Heer Van der Pols bedankt voor haar vlotte handeling, waarna hij o.a. een kort overzicht gaf van de reeds sedert 1908 tussen Van Ommeren en de R.D.M. bestaande relaties. Zo werd, reeds in 1912, het eerste door deze firma in de vaart gebrachte stoomtankschip Mijdrecht, bouwnr. 33, door de R.D.M. gebouwd. Van de 67 tot nu toe door de R.D.M. gebouwde tankschepen waren er 12 bestemd voor Van Ommeren.

Met enkele welgekozen woorden sprak Mevr. Van Ommeren haar blijdschap uit en dankte Ir. Van der Pols voor de haar geboden gelegenheid dit grote tankschip te water te mogen laten.

Tot slot gaf Mr. Oyevaar een beschouwing over de huidige toestand en de vooruitzichten in de scheepvaart. Hij noemde enkele cijfers, die aantoonden dat de toestand in de scheepvaart en dientengevolge ook voor de scheepsbouw, er niet zo gunstig uitziet en een somber beeld geeft. Er zullen, ondanks de thans ca 8 miljoen ton aan opgelegde tankschepen, binnen de komende 3 jaren nog 23 miljoen ton in bestelling of in aanbouw zijnde schepen aan de wereldvloot worden toegevoegd. Waar moet dit heen?

Als enige uitkomst ziet spreker dat er een groot aantal min of meer uit de tijd zijnde schepen gesloopt wordt, iets waartoe men niet gaarne overgaat, temeer omdat de prijzen, voor sloopschepen geboden, thans laag zijn.

Een korte beschrijving van het schip volgt hier:

De hoofdafmetingen er van zijn:

Lengte over alles	202,97 m	665'-11"
Lengte tussen loodlijnen	192,02 m	630'-0"
Breedte over buitenk. spanten	27,13 m	89'-0"
Holte tot hoofddek	13,72 m	45'-0"
Gem. diepgang op zomermerk	ca 10,34 m	33'-11"
Draagvermogen bij deze diepgang	ca 32.000 ton à 1016 kg	
Bruto inhoud	ca 21.400 reg.ton à 2,83 m^3	
Dienstsnelheid	16½ Eng. zeemijlen	

Aantal opvarenden maximaal 66
Klasse: American Bureau of Shipping.

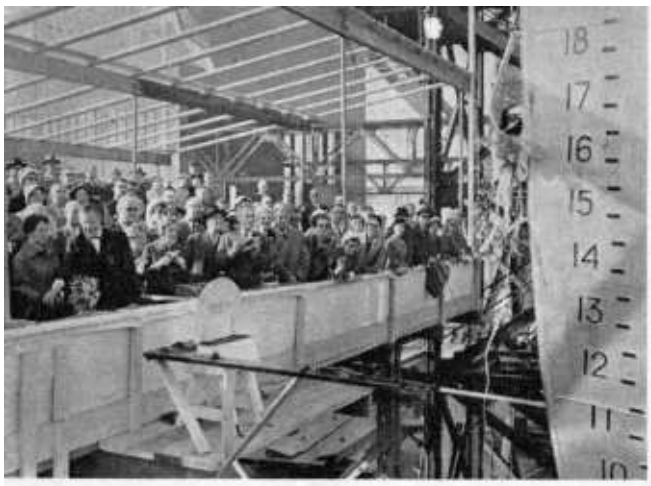

De voortstuwingsinstallatie bestaat uit een H.D.- en L.D.-stoomturbine, die door middel van een tandwielkast met dubbele overbrenging de 4-blad schroef met een diam. van 6800 mm aandrijven. Het normale vermogen van deze turbines bedraagt 14.500 pk bij 105 omw. per minuut; zij zijn vervaardigd door de R.D.M. volgens ontwerp van Pametrada.

Voor achteruitvaart is een aparte H.D.- en L.D.-achteruit-turbine ingebouwd met een vermogen van 10.400 pk.

Twee Forster Wheeler waterpijpketels, die eveneens door de R.D.M. vervaardigd zijn, zullen de voor de hoofd- en hulpwerktuigen benodigde stoom leveren met een druk van 45 kg/cm² en een temperatuur van 465°.

De aangebrachte- en de reserveschroef zijn door Lips vervaardigd en wegen per stuk ca 29 ton.

De hulpwerktuigen zullen gedeeltelijk door stoom en gedeeltelijk elektrisch worden gedreven. Voor de levering van de nodige elektrische energie zullen twee door stoomturbines gedreven 700 kW generatoren worden opgesteld, die draaistroom zullen opwekken met een spanning van 440 Volt 60 perioden. Voor de verlichting van het schip zal een spanning van 110 Volt beschikbaar zijn.

Een 240 kW generator, gedreven door een dieselmotor, zal voor een beperkte levering van elektriciteit zorgen in gevallen dat geen stoom beschikbaar is.

De elektrische installatie werd geleverd door de firma A. de Hoop N.V., Rotterdam.

Het verwerken van de lading zal geschieden door 4 horizontale centrifugaalpompen, elk met een capaciteit van 1000 ton per uur, die in een afzonderlijke, aan de machinekamer grenzende hoofdpompkamer zijn opgesteld. De stoomturbines, die deze pompen drijven, zijn met de tandwieloverbrenging in de machinekamerruimte geplaatst.

Twee verticale stoom-duplex-pompen en een elektrische wormpomp voor het nazuigen zijn eveneens in de hoofdpompkamer opgesteld. Bovendien zijn nog 2 waterejecteurs voor het nazuigen geïnstalleerd.

Het systeem van het ladingleidingnet is zodanig ontworpen dat verschillende soorten vloeibare lading tegelijkertijd in- en uitgepompt kunnen worden.

De indeling en inrichting van het schip zijn als volgt:

Door twee langs- en elf dwarsschotten is het voor de lading bestemde gedeelte verdeeld in 3 rijen van 10 tanks, gelegen tussen 2 kofferdammen.

Alle tanks zullen inwendig op het vlak en tegen onderkant dek tegen corrosie beschermd worden door Epicote verf. Bovendien zal in de middentanks, waarin waterballast gevaren kan worden, een kathodische bescherming worden aangebracht.

De vóor-kofferdam scheidt de lading van de vóórdieptank en het daarboven gelegen laadruim voor droge lading; de achter-kofferdam, waarin de hierboven genoemde ladingpompen zijn opgesteld, scheidt de lading van de in het achterschip gelegen machinekamer.

De ruimte onder de bak zal dienst doen als bergplaats. De opbouw midscheeps, waarvan het onderste gedeelte als bergplaats zal dienen, wordt ingericht als verblijf voor de met de navigatie belaste bemanning. De kampanje achteruit wordt ingericht tot verblijf van werktuigkundigen, matrozen, olielieden, enz.

Ten gerieve van een veilig verkeer naar de bak, brug en kampanje is daartussen een loopbrug aangebracht, die tevens zal dienen tot ophanging en bescherming van elektrische leidingen en verschillende pijpleidingen.

Achter de brug, ter plaatse van de aansluitingen der scheepsladingleidingen op de walleidingen zijn twee laadpalen opgesteld, die elk voorzien worden van twee 5-tons laadbomen voor het ophangen van de ladingslangen.

Op het voorschip achter de bak, staan twee laadpalen, elk voor een 5-tons laadboom.

Voor onderhoudsdoeleinden zal aan beide zijden van de schoorsteen een 5-tons laadboom worden aangebracht, terwijl voor de proviandering 2 laadpalen, elk voorzien van een 1-tons laadboom, achter het kampanjedekhuis opgesteld zullen worden.

Midscheeps, bovenop het stuurhuis, wordt de radar- en signaalmast geplaatst.

Op de bak bevindt zich het stoomankerspil en op het achterschip is een stoomspil voor het verhalen geplaatst.

6 automatische verhaallieren zijn als volgt geplaatst:

2 op het bakdek, 1 op het hoofddek vóor, 1 op het hoofddek achter, 2 op het kampanjedek.

Ter bediening van de ladingslangen zijn twee stoomlieren op het hoofddek bij de walaansluitingen opgesteld.

Op het achterpiekdek is de elektrisch-hydraulische stuurmachine, voorzien van 4 rammen, geplaatst, bediend door twee onafhankelijk van elkaar werkende elektrisch gedreven pompstellen, die behalve door middel van een telemotor ook automatisch-elektrisch van de commandobrug af bediend zullen worden.

De Nautische Dienst aan boord zal o.a. beschikken over een gyrokompas-installatie, die ingericht is voor het automatisch sturen, een radar-installatie, een echolood in vóór- en achterschip, een loodmachine en een radio zend- en ontvanginstallatie, ook voor telefonie.

Met uitzondering van enige jongeren zullen alle leden van de bemanning beschikken over een ruime, geriefelijk ingerichte één-persoonshut.

De gezagvoerder, de hoofd- en 2e werktuigkundige, alsmede de 1e officier, zullen bovendien over een afzonderlijke slaapkamer en een toiletruimte beschikken.

Tot recreatie van de opvarenden zal er een hobbykamer, een donkere kamer en een bibliotheek op de kampanje worden ingericht.

Bovendien zal een smaakvol ingerichte ruimte op het brugdek dienen als salon ter recreatie van officieren; een dergelijke ruimte, bestemd voor de overige bemanning, zal op de kampanje worden ingericht.

Er zullen 5 eetzalen ingericht worden, n.l. één voor officieren met 20, één voor onderofficieren met 4, één voor de matrozen met 12, één voor stokers en olielieden met 11, en één voor de bedienden met 8 zitplaatsen.

Alle ruimten voor de bemanning zullen volledig "airconditioned" zijn. De kombuis en proviandkamers worden voorzien van kunstmatige ventilatie.

Eveneens zal de bemanning beschikken over een zwembad, dat ingebouwd is in het achtersloependek.

Veel of weinig tewaterlatingen bij de R.D.M.?

Overeenkomstig de feiten worden er de laatste jaren door de R.D.M. maar weinig schepen tewatergelaten; b.v. in 1957 slechts één, 2 in 1958 en 2 in 1959. Dat was vroeger wel eens anders.

Reeds in de jaren vóór de 1e wereldoorlog, b.v. in 1908, werden er 7 schepen, hoewel kleine, tewatergelaten. In 1915 waren het er ook 7, doch toen voor die tijd behoorlijke grote zeeschepen. Het waren alle zogenaamde "confectieboten"; een aantal er van heeft de grondslag gelegd voor de nu zo grote Rotterdamse rederij Van Nievelt, Goudriaan & Co's Stoomvaart Mij N.V.

Een recordjaar was 1928 met 12 tewaterlatingen. Behalve enkele grote schepen, zoals de Nieuw Zeeland, waren hier o.a. ook 3 Dockyards bij.

Deze aantallen geven echter geen zuiver beeld van R.D.M.'s capaciteit, want vergelijken we bij die aantallen ook de bruto inhoud in registertonnen (tonnen van 2,83 m^3) van de in die jaren tewatergelaten schepen, dan ziet onze productiviteit er weer anders uit.

Zo komt het jaar 1937 met slechts 3 tewaterlatingen, waaronder de Nieuw Amsterdam, uit de bus met totaal bijna 50.000 r.ton en nog sterker komt dit uit voor 1958, het jaar waarin de Rotterdam en de Arca, dus slechts 2 schepen, werden tewatergelaten, waarvan echter de totale inhoud bijna 51.000 r.ton bedroeg. Dus, naar bruto inhoud gerekend, was 1958 een recordjaar.

Een staatje, dat een eenvoudig overzicht over een aantal jaren geeft, toont aan dat de vraag: wat is veel en wat is weinig, niet zonder meer te beantwoorden is, hetgeen in 't bijzonder naar voren komt, als we de jaren 1908 en 1957 met elkaar cergelijken,

Door de R.D.M. tewatergelaten:

In 1908	7	schepen,	met totaal	5.500	r.ton
„ 1915	7	„	„ „	24.900	„
„ 1928	12	„	„ „	35.300	„
„ 1937	3	„	„ „	49.600	„
„ 1938	5	„	„ „	32.600	„
„ 1957	1	schip,	„ „	12.100	„
„ 1958	2	schepen,	„ „	50.900	„
„ 1959	2	„	„ „	21.800	„

Openbaar Kunstbezit werkt natuurlijk in 1960 door

Inschrijving op unieke cursus weer opengesteld.

Komt U wel eens in een schilderijenmuseum? Dan is ongetwijfeld de wens bij U opgekomen, reproducties te bezitten van een aantal der geëxposeerde kunstwerken. Komt U er nooit? Dan wilt U waarschijnlijk toch wel perfect uitgevoerde kleurenreproducties hebben van de rijke verzameling kunstwerken uit ons museumbezit. Wellicht en zelfs waarschijnlijk zult U daarna de werken, waarvan U reproducties hebt, ook eens in de werkelijkheid willen zien en komt U er zo toe, nu en dan een museum te bezoeken.

De Stichting Openbaar Kunstbezit verstrekt haar abonnees zulke reproducties: veertig prachtige kleurenreproducties per jaar, in vierwekelijkse zendingen van vier tegelijk. Elke maandag in de vooravond, van tien minuten voor zeven tot zeven uur — met alleen een onderbreking in de zomermaanden — wordt via de radio een toelichting door een deskundige uitgesproken. Die toelichtingen werken verhelderend en zijn zeer bevattelijk; ze brengen het besproken kunstwerk en de schilder, die het vervaardigde, veel nader tot de luisteraar. Bij de volgende zending reproducties ontvangt men dan ook de inmiddels gedrukte teksten van de voorgaande vier radiopraatjes. Samen met de linnen opbergband met ringsysteem, die in de abonnementsprijs is inbegrepen, vormen reproducties en teksten een rijk-geïllustreerd, voortreffelijk uitgevoerd boek over de beeldende kunst, voornamelijk de schilderkunst, maar voorts ook gewijd aan de beeldhouwkunst, de grafiek en tekenkunst en enkele belangrijke voortbrengselen der kunstnijverheid. Telkens opnieuw zal men willen bladeren en lezen in deze prachtige collectie. En dat alles kost slechts f 9,75 per jaar!

In 1957 is de Stichting Openbaar Kunstbezit, die uiteraard slechts culturele en geen handelsdoeleinden nastreeft, met haar zegenrijk werk begonnen. Zij verwierf de medewerking van alle radio-omroepverenigingen. Het eerste jaar waren er meteen al bijna 80.000 abonnees; in de beide volgende jaren werd een getal van 100.000 dicht genaderd. Het museumbezoek steeg aanmerkelijk als gevolg van deze unieke actie. Het is dus geen wonder dat dit initiatief in het buitenland naleving vond!

Wilt U in 1960 ook meedoen? Dat kan, want de omroepverenigingen stelden weer zendtijd beschikbaar. Men maakt U deelneming al heel gemakkelijk; al wat U hebt te doen is *f* 9,75 over te schrijven of te storten op postgirorekening nr. 1665 van Openbaar Kunstbezit te Amsterdam, met vermelding: Cursus 1960. U krijgt dan niet alleen de band en, in gedeelten, de reproducties en de radioteksten toegezonden, maar bovendien.... een gratis doorlopend toegangsbewijs, dat geldig is in vrijwel alle Nederlandse museums!

Men kan ook iemand een abonnement cadeau doen, door op het girobiljet te schrijven: Cadeaubon. Men moet dan naam, adres en woonplaats van de begunstigde opgeven, waarna men een sierlijk uitgevoerde cadeaubon toegestuurd krijgt, met reproductie van een kunstwerk, welke bon men aan de begunstigde kan geven.

In vorige jaren is wel gebleken hoe buitengewoon deze cursus op prijs wordt gesteld, zowel voor de abonnees in de grote steden, waar museums gevestigd zijn, als door die in afgelegen dorpen, waar museumbezoek altijd een reis betekent. De reproducties doen dikwijls verlangen naar bezichtiging van het afgebeelde werk in het museum zelf, maar ze zijn zo mooi, dat bezichtiging van de platen alleen reeds kunstgenot geeft.

De cursus, die ook in 1960 weer zowel oude als moderne kunstwerken zal omvatten, voornamelijk van Nederlanders maar ook van enkele buitenlandse meesters, begint op maandagavond 18 januari. Men doet er goed aan zeer tijdig in te schrijven, want vóór de cursus begint moeten de abonnees de eerste vier reproducties in huis hebben en het drukken vergt uiteraard heel wat tijd, omdat er bijzondere zorg aan wordt besteed. Daarom echter is het gewenst dat de Stichting zo gauw mogelijk weet op hoeveel abonnees ze voor 1960 kan rekenen. Vult U Uw girobiljet meteen maar even in — dan weet U zeker, dat U erbij hoort!

Atomen

in dienst van de vrede (6)

Nederland doet mee.

Zonder overdrijving mogen we zeggen dat ons land al vóór de 2e wereldoorlog zijn eerste stap in het atoomtijdperk heeft gezet.

Toen in de wereld der wetenschap bekend werd dat uraniumkernen gespleten kunnen worden en dat daarbij een enorme hoeveelheid warmte vrijkomt, adviseerde namelijk prof. dr. De Haas onze regering een flinke voorraad van het toen nog goedkope uranium te kopen. Met moeite is men erin geslaagd dit uranium tijdens de bezetting voor de Duitsers verborgen te houden, waardoor Nederland na de oorlog niet geheel met lege handen stond.

Deze voorraad uranium is de aanleiding geweest tot samenwerking met een ander klein land, dat al aan de bouw van een reactor was begonnen en dat over zwaar water beschikte, maar dat niet voldoende uranium had. Zo kon in 1951 te Kjeller een experimentele kernreactor in werking worden gesteld met het doel ervaring op te doen voor de reactorbouw.

Samenwerking tussen wetenschappelijke onderzoekers op kerngebied kwam in ons land in 1946 tot stand toen de stichting Fundamenteel Onderzoek der Materie (FOM) werd opgericht. Zoals de naam aangeeft houdt de FOM zich bezig met het zuiver wetenschappelijke onderzoek van de opbouw der materie.

In 1954 deed het FOM aan de regering het voorstel in ons land een kernreactor voor onderzoekingsdoeleinden te bouwen. Voor het onderzoek van de praktische toepassingen werd in 1955 het Reactor Centrum Nederland (R.C.N.) opgericht. In deze stichting werken samen de Staat, de FOM als vertegenwoordiger van de wetenschap, de elektriciteitsbedrijven en een aantal grote Nederlandse industrieën.

Eén van de belangrijkste onderdelen van het door het R.C.N. opgestelde driejarenplan voor 1958 tot 1960 is de bouw en de exploitatie van een kernreactor in de duinen bij Petten. Deze reactor is in Amerika gekocht; bij de bouw is de Nederlandse industrie echter zoveel mogelijk ingeschakeld voor de levering van motoren, pompen e.d. en voor het uitvoeren van het montagewerk.

Het doel van de reactor is niet de opwekking van elektriciteit, maar allereerst het beproeven van materialen, die in de reactor aan een hoge neutronenstroom (flux) zijn blootgesteld. Ook kan ervaring worden opgedaan met het bedienen van reactoren, de bescherming tegen radioactieve straling en niet in de laatste plaats is er gelegenheid Nederlandse specialisten op te leiden.

Tegen het einde van 1959 hoopt men de reactor geheel in werking te kunnen stellen.

Als andere taken van het R.C.N. noemen we het geven van adviezen en voorlichting over — en het ontwerpen van te bouwen energiereactoren en het inrichten van een documentatiecentrum.

In Arnhem werkt het R.C.N. mee aan de ontwikkeling van een proefreactor voor energie-opwekking, die splijtstof in vloeibare vorm gebruikt, terwijl de Technische Hogeschool te Delft voor onderwijsdoeleinden een kleine basinreactor heeft, die in 1957 op de tentoonstelling Het Atoom op Schiphol grote belangstelling heeft getrokken.

Waarschijnlijk zal de eerste "echte" atoomcentrale voor de opwekking van elektriciteit met een capaciteit van 150.000 kilowatt in de komende jaren in de omgeving van Geertruidenberg aan de Amer worden gebouwd. Onlangs hebben zes grote Nederlandse industrieën, waaronder de R.D.M., gezamenlijk besloten tot oprichting van de N.V. Neratoom, ter behartiging van de belangen van de Nederlandse industrie voor de bouw van landinstallaties op het gebied van de kernenergie.

Op heel uiteenlopende "atoomterreinen" is Nederland werkzaam. We noemen de bestudering van de scheepsvoortstuwing door kernenergie, het speurwerk op het gebied van de kernfusie, de studie van de toepassing van kernenergie in de landbouw te Wageningen, het onderzoek met het cyclotron te Amsterdam, dat zowel gebruikt wordt voor wetenschappelijk speurwerk als voor de industriële produktie van radio-actieve isotopen, het zoeken naar een betere en minder kostbare methode om uranium-isotopen te scheiden.

Al spreekt deze korte, onvolledige opsomming van genoeg activiteit, we mogen niet uit het oog verliezen dat ons land nog slechts aan het begin staat. Het onderzoek en de toepassingen op het gebied van de kernenergie vergt zulke enorme bedragen en zoveel denkkracht, dat vooral de kleinere landen op internationale samenwerking zijn aangewezen.

Over het gemeenschappelijke onderzoek met Noorwegen is al even gesproken. Verder heeft Nederland in de afgelopen jaren overeenkomsten met Amerika en Engeland gesloten. Ook is ons land aangesloten bij het Internationaal Atoomagentschap van de Verenigde Naties te Wenen en bij de Europese

Oranjekalender 1960

van „Pro Juventute"

Sieraad èn weldaad

Foto T. v. d. Reyken

Deze charmante foto van H.K.H. Prinses Beatrix is in de Oranjekalender 1960 van „Pro Juventute" in kleuren uitgevoerd. Buitendien zijn er voor het eerst nòg twee kleurenreprodukties in de kalender opgenomen. Zo is het titelblad verlucht met een exclusieve kleurenfoto van H.M. de Koningin, die onze Landsvrouwe speciaal voor „Pro Juventute" heeft willen bestemmen. Ook de zwart-wit foto's zijn uitermate aantrekkelijk. Deze nationale Oranjekalender met afbeeldingen van alle leden van ons Koninklijk Gezin is, mede door verscheidene niet eerder gepubliceerde fraaie opnamen, een sieraad èn een weldaad.

Een weldaad, omdat „Pro Juventute" probeert kinderen die het — buiten hun schuld — heel moeilijk hebben, te helpen. Dit in samenwerking met de ouders en met eerbiediging van hun levensovertuiging. Een belangrijk deel van de voor dat werk benodigde middelen verkrijgt „Pro Juventute" uit de opbrengst van de kalender.

Kleur geeft fleur. Ondanks de prachtige uitvoering kost de Oranjekalender echter niet meer dan f 2,85. U kunt hem bestellen bij alle Verenigingen en Afdelingen „Pro Juventute" of — waar niet verkrijgbaar — door storting van f 2,85 op postgiro 51.74.00 (of per postwissel) ten name van de

KALENDERACTIE „PRO JUVENTUTE"
Postbus 7101, Amsterdam-Z. II

Laten wij U mogen raden: bestel zonder uitstel. U ontvangt dan waarlijk een sieraad. Vindt U zelf ook niet dat dit eigenlijk het minste is dat U kunt doen?

Organisatie voor Kernonderzoek, dat o.a. een Europees speurwerklaboratorium te Geneve heeft onder leiding van onze landgenoot, prof. dr. C. J. Bakker. Voorts neemt Nederland deel aan het werk dat de 17 landen van de Organisatie voor Europese Economische Samenwerking ter bevordering van de kernenergie verrichten. En tot slot noemen we de Euratoom, die op 1 januari 1958 in werking is getreden. Euratoom zal een gemeenschappelijk bevoorradingscentrum oprichten voor de aankoop en distributie van splijtstoffen. Voorts wil de gemeenschap bijdragen tot onderlinge uitwisseling van kennis der kernenergie en zullen de zes aangesloten landen o.a. ook geld bijeenbrengen voor het doen van gemeenschappelijke onderzoekingen op grote schaal.

Hoe snel de kernenergie met andere vormen van energie zal gaan concurreren valt moeilijk te voorspellen. Het ziet er thans naar uit dat de ontwikkeling van de reactoren wat minder stormachtig zal zijn dan men enkele jaren geleden verwachtte.

Eén ding staat echter vast. De nog zeer jonge wetenschap van de atoomkern zal steeds sterker ons leven gaan beïnvloeden. De vreedzame toepassing van de kernenergie biedt bij een verstandig en voorzichtig gebruik grote mogelijkheden voor de handhaving en de verbetering van het levenspeil over de gehele wereld. Ook in ons land zal het atoom, waarover in deze reeks korte artikeltjes iets is verteld, door allerlei berichten nog vaak „in het nieuws" komen; laten we hopen dat het steeds „goed nieuws" zal zijn.

R.D.M. EN POLIO

De brieven en de foto, die in dit blad staan afgedrukt, geven een voldoende overzicht van hetgeen er de laatste tijd op het gebied van hulp aan onze polio-patientjes in het Zuiderziekenhuis is gedaan.

De erkenning, waardering en dankbaarheid komen daarin duidelijk tot uiting.

W.J.W.

Rotterdam, 12 september '59

Aan alle medewerkers van de R.D.M.

Meerdere malen reeds hebben wij U onze grote erkentelijkheid betuigd voor de grote mate van bereidwilligheid, waarmede U steeds weer opnieuw toonde welk een grote plaats de polio-patientjes in het hart van velen Uwer hebben ingenomen.

Naast alles wat U er over in de dagbladen hebt gelezen, via de radio hebt gehoord en op het televisiescherm hebt gezien zouden wij toch graag schriftelijk onze dank betuigen voor de bijzondere hulp die door U is verleend bij de inrichting van het Volkswagenbusje.

Geen enkele Uwer zal hebben beseft hoezeer deze auto, waarin alle patientjes een goed plaatsje kunnen vinden, bijdraagt tot het geluk van hen die door de kinderverlamming zo ontzaglijk zwaar zijn getroffen. De ingenieuze wijze, waarop één Uwer de inrichting en uitvoering met U aller hulp heeft weten tot stand te brengen, heeft ons aller grootste erkentelijkheid.

Wij hebben met deze auto reeds tochten gemaakt van enige uren.

Moeilijkheden deden zich niet voor. De ligging van het busje met de speciale vering der stoeltjes voldoet uitstekend, zelfs op de slechtste wegen. De kinderen zitten en voelen zich zeer comfortabel en hebben een vrij en gemakkelijk uitzicht.

Het was bepaald ontroerend de reacties te vernemen van de kinderen; er waren er bij die voor het eerst sedert vier jaar het leven buiten het ziekenhuis in ogenschouw namen.

Aan U allen dank, heel hartelijk dank van ons allemaal, mede namens deze kinderen.

Met de meeste hoogachting,

Dr. J. J. A. M. Handels
Dr. G. J. v. Weerden

Zuiderziekenhuis.

Rotterdam, 6 juni 1959

Naast de mondeling tot uiting gebrachte dank voor het vele werk dat U ten behoeve van de polio-afdeling en wel speciaal aan het Volkswagenbusje hebt uitgevoerd, wilde ik U en Uw medewerkers ook gaarne schriftelijk bedanken.

Wij zijn zeer getroffen door het medeleven dat U aan de dag hebt gelegd en de bereidwilligheid Uw vrije tijd ten behoeve van deze patienten op te offeren.

Wij zouden gaarne zien dat U onze dankbaarheid bekend zou willen maken onder Uw personeelsleden.

Dr. A. L. de Groot

GEPENSIONEERDEN IN ODEON

Toen onze voorzitter de bijeenkomst van gepensioneerden van R.D.M. en N.W. op 7 november j.l. in Odeon opende, was de grote zaal bijna geheel gevuld. De grote belangstelling deed het bestuur van W.E.K. goed, hoewel van het goede bijna te veel wordt ontvangen.

Zeker, er zijn bezwaren tegen het houden van twee bijeenkomsten, want dan ziet Piet Klaas niet meer en Kees mist Gijs, doch de intieme sfeer lijdt er onder. Jaarlijks komen er tientallen gepensioneerden bij en de heer Dinkelaar meende dat het bestuur zich hierover zal moeten beraden.

Vanzelfsprekend hebt U allen nog veel belangstelling voor de R.D.M., aldus de voorzitter. Dit jaar is belangrijk geweest: Twee grote dokken zijn er bij gekomen, zodat wij nu de grootste schepen kunnen droogzetten en repareren. Ons bedrijf gaat met de tijd mee en dat is heel belangrijk. Het afleveren van onze nationale trots, de "Rotterdam" was eveneens een grote gebeurtenis. In de pers werd dit feit met "gouden letters" beschreven en wij kunnen er terecht trots op zijn. De concurrentiestrijd wordt steeds groter en om die het hoofd te kunnen bieden moeten wij zorgen voor eerste klas werk. Daarvoor zijn nodig uiterst bekwame vaklieden, die wij op onze leerscholen gelukkig zelf ook kunnen "maken". En vanmiddag kunt U getuigen dat er ook goed voor U wordt gezorgd. Daarom een driewerf hoera voor de R.D.M.

Daarna was het woord aan Peter Piekos met zijn gezelschap. Het werd een gezellig en intiem programma. Na de entree van Peter Piekos kwamen Jane en John, een voortreffelijk accordeon-duo. De man en z'n pop lieten ons tot op het laatst in twijfel of de pop echt was of niet. De gezellige operetteklanken van het duo Salberti deden het prima. Toen kwam er even een rustpauze; het kopje koffie of thee ging er in als.... koek!

De jeugdige Cabby met z'n eenwielig fietsje verbaasde ons. Peter Piekos maakte van ons een prachtig gemengd koor en we deden allen ons best op het "Oh mijn papa" met de geïmproviseerde trompetsolo. Het trio Hadyros met de springmatras werkte enorm op onze lachspieren; het aanbod aan de dames om ook zo lenig te worden werd door allen afgeslagen. Hoe bestaat het!

Zowel voor de aanvang als in de beide pauzes zorgde Melody & Rhythm voor een gezellige muzikale achtergrond. De aanwezigen stelden dit op hoge prijs. In het derde gedeelte kwam het duo Salberti met gezellige cabaretliedjes en vertelde Peter Piekos enkele geestige "kindergrapjes". Tot slot speelde het voortreffelijke accordeon-duo een vrolijke potpourri.

Huib Schippers, de jubilaris van deze middag (40 jaar getrouwd), maakte zich tot tolk van allen door zijn grote dank uit te spreken voor de gezellige middag die door het W.E.K.-bestuur was georganiseerd. Een donderend applaus bewees dat hij inderdaad namens allen had gesproken.

Opmerker

Wij namen afscheid van

BAAS BRAS

Collega's en vrienden van de N.W. en de R.D.M. hebben op vrijdag 30 oktober j.l. afscheid genomen van de heer A. Bras, werkmeester elektriciens N.W.

De grote belangstelling bij deze gelegenheid was een bewijs dat een goede baas ons ging verlaten, hetgeen door hen die het woord voerden, duidelijk naar voren werd gebracht.

Niet minder dan zeven sprekers betuigden hun erkentelijkheid en waardering voor de wijze waarop baas Bras zijn aandeel in de werkzaamheden had verricht en deden dit vergezeld gaan van hun beste wensen voor de toekomst. Als blijvende herinnering aan zijn N.W.-periode ontving de heer Bras een fraaie, lederen portefeuille, een elektrische koffiemolen, een bedrag onder couvert en de bekende "gele enveloppe" van het Afscheidsfonds.

Baas Bras, die hiervoor zijn bijzondere dank betuigde, was heel blij dat men als vrienden kon scheiden en dankte allen voor de onmisbare samenwerking die hij in die vele jaren had mogen ondervinden.

Met de woorden van de heer S. Weergang, die hem als eerste spreker welkom heette, willen wij de van ons scheidende baas toewensen: „Moge de Hand, die U geleid heeft, U blijven leiden".

VERENIGINGSMEDEDELINGEN

De Hoofdstad Operette, in voortzetting van de voormalige Fritz Hirsch Operette, brengt op

vrijdag 8 en dinsdag 12 januari 1960

in het LUXOR THEATER de operette:

SISSY.

De kern van het gezelschap zal, zoals gewoonlijk, bestaan uit: Fritz Steiner, Otto Aurich, Lizzi Schöfmann, Jan Handerson, Herman Valsner, Claire Clairy en Ad Heerings.

Bovendien is voor de rol van Aartshertogin Sophie, de moeder van Keizer Franz Joseph, de Weense actrice Hilde Jaeger (van het Wiener Josephstadttheater) geëngageerd.

Voorts zal o.a. een gemengd dubbel kwartet optreden.

Dirigent van het Hoofdstad Operette Orkest is Wilhelm Rettich; 2e dirigent: Joop Klein-Essing.

Regie: Otto Aurich.

Aanvang **8 uur.** Toegangsprijs *f* 1,25 per pers.

Nadere bijzonderheden zijn vermeld op de formulieren, die de leden zullen ontvangen voor het aanvragen van toegangsbewijzen.

Onze toneelgroep brengt op

zaterdag 26 december 1959

(2e Kerstdag, 's morgens 10 uur)

in de Schouwburgzaal "Lantaren" (Ons Huis)

Zaal open 9 uur 30.

DE FAMILIE GREGORY.

Toneelspel in 3 bedrijven van Wynard Browne.

Toegangsbewijzen à *f* 0,50 zijn, voor zover beschikbaar, op vertoon van het bewijs van lidmaatschap in schafttijd (van half één tot één uur) verkrijgbaar aan het loket van de loonafdeling en in het schaftlokaal N.W. van 7 t/m 10 december en op 14 en 15 december.

Op 14 december hebben de leden die de kaarten door nachtwerk niet eerder konden afhalen voorrang.

Wandelsportvereniging
"DOCKYARD"

Na de Jeugdvierdaagse is de jeugdgroep van Dockyard er weer met frisse moed op uit getrokken om nog enkele prijzen in de wacht te slepen. Na zo'n prachtige vakantie in Breda kon het niet anders of het moest succes hebben en dat is ook gebeurd; op 29 aug. met de gehele groep naar Marijke in Barendrecht, afstand 15 km, resultaat: de 4e prijs; een prachtige beker.

Op zaterdag 5 september hebben wij voor de Buurtvereniging Heyplaat een puzzel-tocht gehouden, waarbij de Jeugdgroep de contrôleposten bezet hield. Er was een behoorlijk aantal deelnemers (tussen 8 en 12 jaar), waaruit bleek dat er op de Heyplaat wel belangstelling is voor de wandelsport; het geheel was een gezellige middag en daar gaat het toch maar om.

Op 12 september namen we deel aan de 11e Tuindorp-Vreewijk-mars, nu op de 18 km. Hier was voor ons, in een bijzonder sterk bezet veld, geen prijs te verdienen, mede door het feit dat deze afstand gewandeld wordt door niet oudere dan 18 jaar. Op 19 en 26 september was Overschie aan de beurt; op beide dagen marsen van 15 km. Hier hebben wij bijzonder prettig gewandeld; een mooie omgeving en een prachtig parcours. Een 3e en een 4e prijs was het resultaat.

Op zaterdag 3 oktober naar de C.J.M.V. "Boezemwijk". Ook een prachtige mars door het Kralingse bos en langs de plassen, afstand 15 km. Na aankomst wachtte ons de 1e prijs met een eervolle vermelding.

Nu is het zomerseizoen afgelopen en gaan we aan de wintermarsen beginnen. Deze worden eens per maand gehouden en dienen om de wandelaar in vorm te houden; dat is heus wel nodig, want er is altijd wel wat te leren en bovendien zijn deze wintermarsen reuze gezellig, vooral als er sneeuw ligt.

Ik maak van de gelegenheid gebruik om te vermelden dat er bij "Dockyard" nog vele plaatsen open zijn voor jongens en meisjes van 8 t/m 14 jaar. De wandelsport is niet alleen een móoie sport, het is ook een gezónde sport, waar vrijwel iedereen aan kan meedoen. Diegenen, die interesse hebben kunnen bij de jeugdleider alle gewenste inlichtingen krijgen.

A.B.

REISCLUB

Zaterdag 10 oktober hielden we onze jaarvergadering in de zaal van de heer Bekker aan de Nieuwe Binnenweg. Het was een prettige bijeenkomst waarin aftredende bestuurders werden herkozen. Besloten werd in de eerste vakantie-week van 1960 een 7- of 8-daagse reis te maken met als vaste standplaats Slenaken in Limburg. Van daaruit zullen dan dagelijks tochten naar Duitsland en België worden gemaakt. Zij, die er iets voor voelen deze reis mee te genieten raden wij aan zich nu reeds te melden bij het bestuur. Zodra de vakantie is vastgesteld zal de datum van deze bijzonder aantrekkelijke reis worden bekend gemaakt. De kosten delen wij U in de volgende Wekker mede.

Bestuur Reisclub

Dankbetuiging

Ondergetekende betuigt haar hartelijke dank aan allen, die haar bij het overlijden van haar man hun medeleven hebben getoond en hem de laatste eer hebben betuigd.

M. C. Hartman-van Hoogdalen

AFSCHEID

Op 30 september 1959 gingen met pensioen de heren:

S. KORTEWEG,

boksjouwer, geboren 1 oktober 1888 en wonende Heyplaatstraat 26 te Rotterdam, die van 30 april 1921 af werkzaam was bij de R.D.M.;

R SCHEPER,

boorder, geboren 9 september 1894 en wonende Rozenburgsestraat 28a te Schiedam, die, met een aantal onderbrekingen, van 2 december 1919 af werkzaam was bij de N.W. en de R.D.M.;

C. N. J. VAN DER VELDEN,

smid, geboren 3 juni 1892 en wonende Taanderstraat 95a te Rotterdam, die van 30 december 1910 af, met enkele onderbrekingen, werkzaam was bij de R.D.M. en

A. VERWAARD,

klinker, geboren 24 september 1894 en wonende Van Kinsbergenstraat 12a te Rotterdam, die, van 26 juni 1919 af, werkzaam was bij de R.D.M.

Op 31 oktober 1959 gingen met pensioen de heren:

A. BRAS,

werkmeester-elektriciens, geboren 11 oktober 1894 en wonende Nassaulaan 10b te Schiedam, die van 18 augustus 1913 tot 6 december 1913 bij de R.D.M. en daarna van 25 januari 1921 af bij de N.W. werkzaam was en

P. WOLTERS,

ijzerwerker-aanbouwer, geboren 30 november 1891 en wonende Willem Buytewechstraat 192a te Rotterdam, die van 16 juni 1919 af, met een onderbreking, werkzaam was bij de R.D.M.

In memoriam

Op 16 oktober 1959 overleed de heer

D. VOS,

magazijnbediende, geboren 14 juni 1924 en gewoond hebbende Schout van Groenewegenstraat 59a te Rotterdam, die van 12 augustus 1941 af werkzaam was bij de R.D.M.

Op 25 oktober 1959 overleed de heer

A. SLAGBOOM,

koperslager, geboren 31 januari 1897 en gewoond hebbende Fidessapad 7 te Hoogvliet, die van 24 juli 1912 af, met een aantal onderbrekingen, werkzaam was bij de R.D.M.

Op 30 oktober 1959 overleed de heer

K. VERMEULEN,

kantoorbediende, geboren 13 mei 1912 en gewoond hebbende Kamillestraat 23 te Rotterdam-N., die van 17 september 1942 tot 15 juli 1946 als ijzerwerker en daarna, van 15 april 1952 af, werkzaam was bij de R.D.M.

Op 12 november 1959 overleed de heer

G. VIS,

ponser, geboren 29 maart 1897 en gewoond hebbende Djambistraat 16D te Hoogvliet, die van 19 mei 1919 af, met een aantal onderbrekingen, werkzaam was bij de R.D.M.

RODE KRUIS LETTERPUZZEL

Dit moet U doen :

In nevenstaand diagram moet U 8 woorden invullen, t.w.: 4 woorden horizontaal en 4 vertikaal. U kunt elk Nederlands woord gebruiken (zie de aanwijzingen hieronder), maar U mag alleen de letters gebruiken, die hieronder zijn gegeven :

a — a — a — c — c — d — d — d — e — e — e — e
e — e — h — h — i — i — l — l — l — n — n — n
n — o — o — o — p — p — r — r — r — r — s — s
t — t — t — t — u — w — w — x — ij — ij — z —.

Streep direct de letters door die U hebt gebruikt, opdat U er zeker van bent dat U een letter niet meer keren gebruikt dan hij staat afgedrukt. Natuurlijk mag U geen letters invullen die niet gegeven zijn.

Letterwaarden :

a	= 5	l	= 4	t	= 2
c	= 9	n	= 1	u	= 9
d	= 7	o	= 3	w	= 8
e	= 2	p	= 5	x	= 10
h	= 6	r	= 3	ij	= 7
i	= 5	s	= 1	z	= 6

Bij het samenstellen moet U er wel om denken dat de letters, die voorkomen in de vakjes waar een horizontaal en een vertikaal woord elkaar kruisen, dubbel tellen.

VOORBEELD : HAP hap = 6 + 10 + 5 = 21
L al = 10 + 4 = 14

Wanneer U de woorden hebt ingevuld, dan bepaalt U van ieder woord het aantal punten en vult deze op de daarvoor aangegeven plaatsen in. Op deze manier krijgt U het totaal aantal punten van de horizontale en vertikale woorden. Wanneer U van de gegeven letters er één of meer niet gebruikt hebt, dan vult U deze in onder de woorden: „niet gebruikt". U telt de punten van deze letters op en vult ze in het vakje achter de woorden „niet gebruikt" in. Deze punten moet U van het totaal aantal punten horizontale en vertikale woorden aftrekken en op deze manier krijgt U het eindtotaal.

Aanwijzingen :

Vul de open vakjes in (volgens voorlaatste en/of nieuwe spelling)

★ met Nederlandse woorden (ook verbuigingen en vervoegingen en ingeburgerde woorden van vreemde oorsprong mogen worden gebruikt);
★ geen aardrijkskundige namen; geen eigennamen;
★ geen afkortingen; geen herhalingen; geen tussenwerpsels.

Prijzen : TOTAAL ƒ 5.000,—

Het prijzenbedrag ad ƒ 5.000,— wordt verdeeld in twee delen, t.w. een bedrag van ƒ 3.500,— en een bedrag van ƒ 1.500,—.

De prijswinnaars worden verdeeld in twee groepen :

A. Groep 1 :
Dit zijn de deelnemers, die naast het gewone posttarief ƒ 1,— aan extra postzegels hebben bijgeplakt. De deelnemer met het hoogste aantal punten in deze groep ontvangt het bedrag van ƒ 3.500,—. Zijn er meer deelnemers met een gelijk aantal hoogste punten, dan wordt dit bedrag gelijkelijk verdeeld.

B. Groep 2 :
Deze bestaat uit de deelnemers, die naast het gewone posttarief ƒ 0,50 extra aan postzegels hebben bijgeplakt. De deelnemer met het hoogste aantal punten in deze groep ontvangt het bedrag van ƒ 1.500,—. Zijn er in deze groep meer deelnemers met dit puntentotaal, dan wordt het bedrag van ƒ 1.500,— gelijkelijk verdeeld.

(invullen in blokletters a.u.b.)

Naam: _____

Adres: _____

Woonplaats: _____

VOORWAARDEN :

1. De oplossing op een briefkaart plakken of overtekenen.
2. Duidelijk aan de adreszijde van de briefkaart, in blokletters, Uw naam en adres vermelden.
3. Op de adreszijde, naast het gewone posttarief (8 cent); ƒ 1,— extra postzegels plakken, wanneer U deelneemt in groep A;
ƒ 0,50 extra postzegels plakken, wanneer U deelneemt in groep B.
Inzenders in groep B, die een lijst met uitslagen wensen, moeten ƒ 0,15 extra postzegels plakken.
4. Vul duidelijk het diagram in en vermeld zonder doorhalingen Uw punten.
5. Adresseer aan : „HET RODE KRUIS",
PRINSESSEGRACHT 27, DEN HAAG.
6. Uw inzending moet uiterlijk 15 januari 1960 vóór 12 uur in ons bezit zijn.
7. De namen van de prijswinnaars, door een onafhankelijke jury aangewezen, worden opgegeven.
a) aan de bladen, waarin de puzzel is geplaatst;
b) aan de inzenders in groep A;
c) aan die inzenders in groep B, die ƒ 0,15 extra postzegels hebben bijgeplakt.
De prijswinnaars krijgen persoonlijk bericht.
8. **Over deze prijsvraag kan geen correspondentie worden gevoerd.**